

Το παρακάτω κείμενο έχει σαν βάση την εισήγηση του **Αντώνη Δραγανίγου**, μέλος της Π.Ε. του ΝΑΡ και της ΚΣΕ της ΑΝΤΑΡΣΥΑ στην εκδήλωση της “Ενωτικής Πρωτοβουλίας Παρέμβασης και Διαλόγου”-Ε.Π.Π.Δ. «Μετά την 3η Συνδιάσκεψη της ΑΝΤΑΡΣΥΑ: Ν’ ανατρέψουμε την επίθεση, ν’ αλλάξουμε την αριστερά», που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα την Τετάρτη 23 Μάρτη 2016

Είναι ο διάλογος που άνοιξε πριν και μετά τη Συνδιάσκεψη της ΑΝΤΑΡΣΥΑ εσωτερικό ζήτημα της ΑΝΤΑΡΣΥΑ;

Δεν χωράει καμιά αμφιβολία ότι η βρισκόμαστε μπροστά σε μια **όξυνση και περιπλοκή της κρίσης**, που έχει ως βασικό στοιχείο της την ανώτερη σύνδεση της καπιταλιστικής επίθεσης, όπως αυτή εκφράζεται στην χώρα μας από το επερχόμενο νέο βάρβαρο μνημόνιο της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ ΑΝΕΛ, την άνοδο του ρόλου του **πολέμου, των ιμπεριαλιστικών επεμβάσεων και του ρατσισμού, της κλιμάκωσης της βαθιά αντιδραστικής εκστρατείας του κεφαλαίου**, που ολοένα κλιμακώνεται με αφορμή τα προσφυγικά κύματα και τα τυφλά τρομοκρατικά χτυπήματα στην Ευρώπη, αλλά και της εντεινόμενης και επιταχυνόμενης πολιτικής κρίσης/κρίσης εκπροσώπησης με βασικό της στοιχείο τη γρήγορη φθορά και απαξίωση του ΣΥΡΙΖΑ.

Επομένως το τρίπτυχο: **πάλη για τα κοινωνικά δικαιώματα και την επιβίωση της εργατικής τάξης και του λαού** ενάντια στα μνημόνια, τις αντιδραστικές αναδιαρθρώσεις και την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, αγώνας για τα **δημοκρατικά δικαιώματα και τις ελευθερίες** του λαού ενάντια στην τρομοκρατική εκστρατεία του κεφαλαίου και της ΕΕ και **υπεράσπιση της ειρήνης** απέναντι στις ιμπεριαλιστικές εκστρατείες, το ΝΑΤΟ και τον ευρωστρατό, έρχεται στην πρώτη γραμμή.

Αν σε αυτή την ιεράρχηση συμφωνούν περίπου όλοι, το ζήτημα που προκύπτει είναι με ποια πολιτική γραμμή και με ποιο κοινωνικό και πολιτικό υποκείμενο θα δοθεί αυτή η μάχη. **Ποιος και με ποια πολιτική θα απαντήσει**, θα σηκώσει ανάστημα, θα ανοίξει δρόμους, δεν θα «προδώσει» για μια ακόμα φορά τον κόσμο που επιμένει.

Πάνω σε αυτό το κομβικό ζήτημα της περιόδου διεξάγεται μια **μεγάλη συζήτηση μέσα στον λαϊκό αριστερό κόσμο, την αντικαπιταλιστική αριστερά, τα ρεύματα που διαφοροποιήθηκαν από τον ΣΥΡΙΖΑ ή το ΚΚΕ**. Η Συνδιάσκεψη της ΑΝΤΑΡΣΥΑ πιστεύουμε πως έχει να συνεισφέρει ουσιαστικά και σημαντικά σε αυτόν τον διάλογο. Ας δούμε κάποια παραδείγματα, χαρακτηριστικά της μεγάλης αυτής συζήτησης.

Ο χαρακτήρας του προγράμματος

Κεντρικό ζήτημα που συζητήθηκε στο πλαίσιο της Συνδιάσκεψης ήταν **το θέμα του αντικαπιταλιστικού χαρακτήρα του προγράμματος**. Είναι γνωστό ότι το ζήτημα αυτό στο άμεσο παρελθόν είχε αποτελέσει σημείο σφοδρής σύγκρουσης και στο εσωτερικό της ΑΝΤΑΡΣΥΑ. Η Συνδιάσκεψη απάντησε στο θέμα αυτό ως εξής: «Παλεύουμε για την **αντικαπιταλιστική ανατροπή της επίθεσης στη βάση του αντικαπιταλιστικού μεταβατικού προγράμματος**. Το πλαίσιο των πολιτικών στόχων του προγράμματος συγκρούεται με την κυρίαρχη αστική πολιτική. Απευθύνεται στο εργατικό και λαϊκό κίνημα, με στόχο την πολιτική έκφραση, συμπύκνωση και την ανάπτυξη του αγώνα για τα συμφέροντα της εργατικής τάξης και των λαϊκών στρωμάτων, την ενότητα της κατακερματισμένης εργατικής τάξης και την οικοδόμηση της συμμαχία της με τα φτωχά λαϊκά, εκμεταλλευόμενα στρώματα, με εργατική ηγεμονία. «Γεφυρώνει» **τις σημερινές διεκδικήσεις με την προοπτική της ανατροπής του καπιταλισμού και τον ορίζοντα της εργατικής εξουσίας**. Στοχεύει στην ριζική αλλαγή των κοινωνικών και πολιτικών συσχετισμών σε όφελος της εργατικής τάξης και του λαού, στην ανατροπή της επίθεσης, και την υποκειμενική προετοιμασία δυνάμεων για την επαναστατική αλλαγή της κοινωνίας»^[i]

Η κατεύθυνση αυτή, που συνοδεύεται από το αντίστοιχο πλαίσιο στόχων για την περίοδο προκύπτει από την εκτίμηση για τον χαρακτήρα της κρίσης του καπιταλισμού, ως δομικής, «ιστορικού χαρακτήρα» κρίσης. Είναι άραγε υπερβολική αυτή η θέση; Είναι θέση που μας απομακρύνει από τη δυνατότητα συμμαχιών;

Σε μια πρόσφατη παρέμβαση κριτικής στην Διακήρυξη της ΛΑΕ, ο Η. Ιωακείμογλου γράφει: «Υπάρχουν μερικοί από εμάς στο χώρο της ΛΑΕ (...) που θεωρούν ότι **η κρίση του καπιταλισμού, επειδή είναι διαρθρωτική**, αφορά δηλαδή τον τρόπο με τον οποίο είναι χτισμένο το σύστημα, μπορεί να λυθεί μόνο με **διαρθρωτικά μέτρα**, είτε μέτρα της αστικής τάξης κατά των δυνάμεων της εργασίας είτε μέτρα των εργαζόμενων τάξεων κατά του κεφαλαίου. **Είναι αδύνατο να παλέψουμε για μια αντικαπιταλιστική έξοδο από την κρίση χωρίς να θίξουμε τον κεφαλαιοκρατικό τρόπο παραγωγής στην ίδια τη βάση**

του, δηλαδή στις σχέσεις ιδιοκτησίας, στις σχέσεις παραγωγής και στη διαδικασία αναπαραγωγής της εργασιακής δύναμης.»[ii]

Το ζήτημα του κεντρικού προσανατολισμού που πρέπει να έχει η αριστερά σήμερα, που ξορκίστηκε ως «βερμπαλισμός» και «απογείωση» επανέρχεται στην ημερήσια διάταξη, από πολλούς χώρους και ρεύματα.

Περιδιαβαίνοντας την εισήγηση για την Συνδιάσκεψή της Αριστερής Ριζοσπαστικής Κίνησης (ΑΡΚ), βρίσκουμε να ορίζει σαν βασικό στόχο «τη συμμετοχή μας σε όλες εκείνες τις διεργασίες που θα συντείνουν στην ανασύνθεση της ριζοσπαστικής Αριστεράς μέσα από τη δημιουργία ενός πλατιού μετώπου με όλες τις συλλογικότητές της, τις οργανώσεις για τα δικαιώματα και τα απελευθερωτικά κινήματα, με στόχο να **ανοίξει ο δρόμος για την ανατροπή του καπιταλιστικού συστήματος και το πέρασμα στη σοσιαλιστική κοινωνία**» [iii].

Ο **Δ. Μπελαντής**, σε ένα από τα πιο σημαντικά κείμενα του διαλόγου στην αριστερά των τελευταίων μηνών, πηγαίνει ακόμη παραπέρα: **«Βρισκόμαστε, γράφει, σε μια εποχή όπου κάθε προσωρινό ή μεταβατικό πρόγραμμα, μέσα στη βαθιά δομική κρίση του καπιταλισμού και πιθανόν πριν από έναν ακόμη ιμπεριαλιστικό πόλεμο, τα σύννεφα του οποίου και πυκνώνουν, οφείλει να έχει στρατηγικό ορίζοντα και μάλιστα για το μεσοπρόθεσμο μέλλον την εργατική εξουσία και το σοσιαλισμό ως μετάβαση στον κομμουνισμό.** Το «πατριωτικό-αντιιμπεριαλιστικό» και το «φιλεργατικό», η έξοδος από την Ευρωζώνη, την ΕΕ και το ΝΑΤΟ είναι άμεσοι στόχοι που όχι μόνο δεν αποσυνδέονται αλλά και αποτελούν **ειδικές εκδηλώσεις ενός κομμουνιστικού προγράμματος**, εσωτερικού αλλά και διεθνούς...»[iv].

Από την άλλη πλευρά η ΛΑΕ αρνείται στην κεντρική της κατεύθυνση ένα πρόγραμμα ρήξης με τις δυνάμεις του κεφαλαίου και τους νόμους του συστήματος (το κέρδος, την ανταγωνιστικότητα, την παραγωγικότητα κλπ). Το πρόγραμμά που προτείνει, παρά τους επιμέρους ριζοσπαστικούς στόχους, είναι περισσότερο ένα πρόγραμμα **μιας «άλλου τύπου ανάπτυξης» του καπιταλισμού με διαχειριστική, κυβερνητική προοπτική, παρά ένα «μεταβατικό πρόγραμμα» ρήξης με την καπιταλιστική τάξη πραγμάτων.** Η διατύπωση: «Οι αντιστάσεις του λαού θα μείνουν κατακερματισμένες, αν δεν έχουν προοπτική την πολιτική ανατροπή. Την ανάδειξη μιας μαχόμενης Αριστεράς, μιας εξουσίας των εργαζομένων, με ένα ριζοσπαστικό πρόγραμμα **δημοκρατίας, εθνικής ανεξαρτησίας, παραγωγικού μετασχηματισμού, οικονομικής ανόρθωσης, κοινωνικής δικαιοσύνης και οικολογικής προστασίας**», από την πρόσφατη Διακήρυξή της είναι μια εύγλωττη

συμπύκνωση αυτής της κατεύθυνσης [v].

Σε σχέση με τη στάση απέναντι στην ΕΕ

Προφανώς ο «αντικαπιταλιστικός χαρακτήρας» του προγράμματος όταν μένει αφηρημένος μπορεί όντως να αποτελεί ένα φύλο συκής για μια όχι και τόσο ριζοσπαστική πολιτική. Κρίνεται σε ορισμένα βασικά σημεία, κόμβους που τελικά κρίνουν πραγματικά και την κατεύθυνσή του. Ένας από αυτούς τους κόμβους είναι το **ζήτημα της ΕΕ** και των ιμπεριαλιστικών μηχανισμών -και όχι άδικα. Είναι προφανής ο κεντρικός ρόλος της ΕΕ στην επιβολή του καθεστώτος των μνημονίων και της καπιταλιστικής εκμετάλλευσης στην χώρα μας.

Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ στο ζήτημα αυτό έχει στάση απόλυτα σαφή: **«Η ΕΕ δεν αποτελεί ένα «ουδέτερο έδαφος εκδήλωσης αντιθέσεων» αλλά έναν πολιτικό μηχανισμό κατασκευασμένο κατ' εικόνα και ομοίωση των κυρίαρχων τάξεων στην Ευρώπη, με τις οποίες δένεται με χιλιάδες νήματα και τις οποίες υπηρετεί (...) Η Ε.Ε. είναι η ιμπεριαλιστική ένωση της καπιταλιστικής εκμετάλλευσης, του δημοσιονομικού συμφώνου, της τραπεζικής ενοποίησης. Η σιδηρά πειθαρχία που επιβάλλουν αυτές οι συνθήκες (...) δεν αποτελεί κάποια πρόσκαιρη παρέκκλιση, αλλά σχέδιο μακράς πνοής για την αντιδραστική ανασυγκρότηση του καπιταλισμού. Είναι «δομικά» αντιδραστική και δεν μεταρρυθμίζεται σε φιλολαϊκή κατεύθυνση. Μόνο η ρήξη και η αποδέσμευση από αυτόν τον μηχανισμό μπορεί να ανοίξει τον δρόμο στον διεθνισμό των λαών, σε μια κοινωνία και μια οικονομία που θα είναι προσανατολισμένες στην εξυπηρέτηση των κοινωνικών και λαϊκών αναγκών, και θα ελέγχονται από τους παραγωγούς του πλούτου».**[vi]

Δεν είναι λίγοι-ες οι σύντροφοι-ισσες και συναγωνιστές-τριες που ενστερνίζονται αυτές τις διαπιστώσεις, παρότι εξακολουθούν να υπάρχουν σοβαρές αμφισημίες και ερωτήματα, μέσα στην μαχόμενη αριστερά, που σε πολλές περιπτώσεις παραμένει εξαιρετικά άτολμη, και πολύ πίσω από τις αντιΕΕ διαθέσεις που έχουν αναπτυχθεί μέσα στον λαό και από τα συμπεράσματα που βγήκαν μετά την 8μηνη διαπραγμάτευση και τη συνθηκολόγηση του ΣΥΡΙΖΑ.

Στην εισήγηση της **ΑΡΚ** για την Συνδιάσκεψή της, για παράδειγμα, ενώ αφιερώνεται σημαντικό κομμάτι στην περιγραφή μιας διαδικασίας σύγκρουσης με τις δυνάμεις του κεφαλαίου (εθνικοποιήσεις τραπεζών/εμπορίου κλπ) διατηρούνται σοβαρές **αμφισημίες** στο θέμα του χαρακτήρα και της σχέσης με την ΕΕ με διατυπώσεις όπως: «η περίοδος του

δημοψηφίσματος, ο πόλεμος που δέχτηκε η ελληνική κοινωνία από το κλείσιμο των τραπεζών, από τα ΜΜΕ και από τους επίσημους 'θεσμούς' της ευρωπαϊκής άρχουσας τάξης έχουν οδηγήσει σε **ασφαλή συμπεράσματα** για το ρόλο και τα όρια της συνύπαρξης μέσα στην ΕΕ, για το ρόλο του εγχώριου κατεστημένου όπως και της ελληνικής αστικής τάξης και των στηριγμάτων της». («Για την φυσιογνωμία..», ό.π.).

Όμως, τα «ασφαλή» αυτά συμπεράσματα, αν δεν ολοκληρώνονται σε πολιτικές θέσεις, ρήξης/αποδέσμευσης, παραμένουν **μετέωρα**, δεν αποκτούν «υλική δύναμη».

Ο Η. Ιωακείμογλου πάλι, παρά τις θετικές και σε σημαντικό βαθμό αντικαπιταλιστικές διατυπώσεις, υποβαθμίζει το ζήτημα στο θέμα του νομίσματος, θέτοντας το λάθος ερώτημα «ναι ή όχι στην υποτίμηση». (Η. Ιωακείμογλου, ό.π.).

Στην προδημοσίευση του βιβλίου τους **«Το φάντασμα του 1989, το καλοκαίρι του 2015» οι Λάσκος, Παπαδάτος** γράφουν: «Η πρόκληση για την Αριστερά είναι να σκεφτεί το περιεχόμενο του κοινωνικού ανταγωνισμού σήμερα, αν η επιδίωξη των κυρίαρχων κύκλων της Ένωσης **δεν είναι τόσο η εκδίωξη της Ελλάδας, το Grexit, όσο το να καταστεί αδύνατη η επιβίωσή της εκτός ευρώ, όσους βαθμούς αυτονομίας και αν αποκτήσει η οικονομία της. Αυτό, με τη σειρά του, σημαίνει ότι η ρήξη με την Ευρωζώνη δεν αποτελεί μια ηρωική στιγμή, αλλά μια μακρά διαδικασία, που βραχυπρόθεσμα μας υποχρεώνει να σκεφτούμε τι απαιτεί αυτή η επιβίωση...**» [vii]

Με τέτοιες όμως διατυπώσεις, η πιθανή έξοδος από την ευρωζώνη –εντός ΕΕ– παραπέμπεται σε ένα **μακρινό και ακαθόριστο μέλλον**. Οι θέσεις αυτές χάνουν από τα μάτια τους τελείως όχι μόνο την άρρηκτη σύνδεση της ΕΕ με κάθε πτυχή της καπιταλιστικής επίθεσης αλλά και τον **πολιτικό ρόλο της ΕΕ**. Όπως φάνηκε πεντακάθαρα και στην περίοδο του δημοψηφίσματος, η ΕΕ ως σύνολο λειτούργησε ως **ιμπεριαλιστικός πολιτικός μηχανισμός άμεσης βίας, επιβολής και οργάνωσης του πραξικοπήματος ενάντια στην λαϊκή θέληση**. Αυτό κρίθηκε οριστικά και για πάντα την μεγάλη νύχτα της 17ης του Ιούλη.

Από τότε και μετά, το δίλημμα έχει τεθεί με τον πιο απλό τρόπο –αν και σίγουρα δύσκολο στους όρους της απάντησής του: **είτε οργάνωση για ρήξη / αποδέσμευση, είτε υποταγή**.

Για αυτό και, κατά την γνώμη μας, αποτελεί υπεκφυγή η θέση που διατυπώνεται στην πρόσφατη Διακήρυξη της ΛΑΕ: **«Εάν τεθεί από τα πράγματα το δίλημμα** «σύγκρουση με

τη **σημερινή** Ε.Ε. ή εγκατάλειψη του προοδευτικού, ριζοσπαστικού μας προγράμματος» ασφαλώς θα επιλέξουμε το πρώτο και θα καλέσουμε τον λαό να αποφασίσει με δημοψήφισμα για την παραμονή ή όχι της χώρας μας στην Ε.Ε».

Αν, μετά από όσα έγιναν, είμαστε ακόμα στο «αν», προφανώς δεν προετοιμάζουμε το λαό για τη μάχη που πρέπει να δοθεί!

Το όριο όλων αυτών των αντιλήψεων για την ΕΕ είναι ότι επανέρχεται ξανά και ξανά, σαν φάντασμα, το ζήτημα της «μεταρρύθμισης της ΕΕ», μιας άλλης «ΕΕ» ή της «Ευρώπης των εργαζομένων». Στην πραγματικότητα το φάντασμα αυτό πλανιέται πίσω από διατυπώσεις όπως «σημερινή ΕΕ», «γερμανική ΕΕ» κ.λπ. Για αυτό και στην Διακήρυξη της ΛΑΕ οι διατυπώσεις επιλέγονται με προσοχή **«εάν τεθεί από τα πράγματα το δίλημμα «σύγκρουση με τη σημερινή Ε.Ε.», εννοώντας προφανώς ότι η «αυριανή ΕΕ» μπορεί και να είναι διαφορετική. Παρά τη συντριπτική ήττα του στην πράξη, λοιπόν, το σύνθημα «αλλάζουμε την Ευρώπη» (εννοώντας την ΕΕ, βέβαια) του ΣΥΡΙΖΑ δεν έχει στ' αλήθεια απορριφθεί από μεγάλο τμήμα της αριστεράς.**

Σε αντίθεση με τις προβληματικές θέσεις δυνάμεων της αριστεράς σημαντικό μέρος **αγωνιστών της αριστεράς**, συμπεριλαμβανομένης της βάσης της ΛΑΕ, τοποθετούνται **εντελώς διαφορετικά:**

Στην πρόσφατη παρέμβασή τους με τον τίτλο «Συμβολή στην Ιδρυτική Συνδιάσκεψη της ΛΑΕ» 63 μέλη της ΛΑΕ γράφουν: «Σε αυτή τη φάση όμως, θεωρούμε ότι είναι αναγκαίο να πάρουμε ξεκάθαρα θέση ότι η **έξοδος από την ευρωζώνη σημαίνει και σύγκρουση και έξοδο από την Ε.Ε.. Είναι ξεκάθαρο τι είδους ιμπεριαλιστική ολοκλήρωση είναι η Ε.Ε..** Η οδυνηρή εμπειρία της δήθεν «διαπραγμάτευσης» του ΣΥΡΙΖΑ με τους «εταίρους» έχει καταγραφεί και στη συνείδηση του κόσμου και δεν αφήνει περιθώρια για **άλλες υποσχέσεις «διαπραγματεύσεων» για να βγούμε από την ευρωζώνη παραμένοντας στην Ε.Ε. σε συνεννόηση με τους «εταίρους».... Δεν μπορεί η πολιτική λογική μας να αφήνει αυταπάτες σχετικά με το ρόλο της Ε.Ε. ή αυταπάτες περί μιας «άλλης Ε.Ε.», ούτε μπορεί να κινείται στη λογική μιας «συντεταγμένης εξόδου από το ευρώ», η οποία θα γίνει μέσα από μια συμφωνία με το ευρωσύστημα και θα βασίζεται σε ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις...» **[viii]****

Αντίστοιχα σαφείς θέσεις για το ζήτημα της ΕΕ έχουν συλλογικότητες που προέρχονται από το ΚΚΕ: Για παράδειγμα ο Γ. Μυλωνάς σε άρθρο του στην ιστοσελίδα του **«Εργατικού Αγώνα»** γράφει: «Το κυριότερο εμπόδιο για ένα τέτοιο εγχείρημα [σημ. απελευθέρωση από

τα δεσμά του χρέους και των μνημονίων] **δεν είναι κυρίως η ευρωζώνη** και οι νομισματικές και δημοσιονομικές δεσμεύσεις που επιφέρει, **αλλά η ΕΕ και οι τέσσερις ελευθερίες που ισχύουν σε αυτή**. Το ζήτημα της σχέσης της χώρας με την ΕΕ είναι **κεντρικό πρόβλημα, είναι η κόκκινη γραμμή που διαχωρίζει την εργατική πολιτική και τα εργατικά και τα λαϊκά συμφέροντα από την αστική τάξη και τις επιδιώξεις της**. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να είναι ο κεντρικός πυλώνας γύρω από τον οποίο θα διαμορφωθεί ένα πρόγραμμα αντιμετώπισης της κρίσης υπέρ του λαού με προοπτική βαθιές ανατροπές στην κατεύθυνση του σοσιαλισμού. **Γι' αυτό το λόγο θα πρέπει κατά τη γνώμη μας οι τοποθετήσεις να είναι ξεκάθαρες και χωρίς εκπτώσεις και συμβιβαστικές λύσεις.**» [ix]

Για το θέμα της «κυβέρνησης» της Αριστεράς και της εξουσίας

Δεν μπορούμε να παραλείψουμε, τέλος, την **εκτεταμένη συζήτηση** που διεξάγεται για το ζήτημα της κυβέρνησης, του **κράτους και της εξουσίας**. Σε αντίθεση με μια προηγούμενη φάση που όλα αυτά τα ζητήματα φαίνονταν σαν να αποτελούσαν μια **ιδεολογική εμμονή** κάποιων και η «πολιτική» ταυτιζονταν με την «κυβερνητική πρόταση», η συζήτηση που διεξάγεται σήμερα είναι πολύ πιο **βαθιά και ουσιαστική**:

Ας δούμε κατ' αρχήν πώς απάντησε η ΑΝΤΑΡΣΥΑ από τη Συνδιάσκεψή της. Στο ερώτημα **«ποιος θα υλοποιήσει το πρόγραμμα»** απαντάμε ότι: «Το πρόγραμμα αυτό προωθείται και σε ένα βαθμό επιβάλλεται σήμερα από τον πολιτικό αγώνα των εργαζόμενων, το εργατικό λαϊκό μέτωπο ρήξης ανατροπής και το αναπτυσσόμενο αντικαπιταλιστικό μέτωπο. Στο σύνολό του μπορεί να το υλοποιήσει η κυβέρνηση και η εξουσία των εργαζόμενων, που προϋποθέτει την επαναστατική αλλαγή και τα όργανα εξουσίας του εργαζόμενου λαού. Άλλωστε, η εμπειρία της κατάληξης της κυβερνητικής λύσης ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και η γενικότερη ιστορική σχετική εμπειρία σε εθνικό και διεθνές επίπεδο έδειξε πολύ καθαρά τον **λαθεμένο χαρακτήρα των αντιλήψεων που αποκόβουν την «πάλη για την κυβέρνηση» απ' την πάλη για την εξουσία, που δεν κατανοούν τον ενιαίο χαρακτήρα των μηχανισμών εξουσίας, ανεξάρτητα από την ποικιλομορφία των δομών τους και τους τρόπους με τους οποίους επιβάλλουν την οικονομική, πολιτική και ιδεολογική κυριαρχία τους**. Έδειξε επίσης ότι δεν υπάρχει «ουδετερότητα» του κράτους, ούτε μπορεί να το «χρησιμοποιήσει» μια κυβέρνηση έξω από την επαναστατική διαδικασία συντριβής της αστικής εξουσίας. Η απολυτοποίηση του ρόλου της κοινοβουλευτικής κατάκτησης του κυβερνητικού κέντρου και η υποτίμηση της οργάνωσης του λαού δείχνει και τον εκτεταμένο χαρακτήρα των **«κοινοβουλευτικών αυταπατών» μέσα στην αριστερά**». (ό.π. Πολιτική Απόφαση Θέση 13)

Η κυβερνητική εμπειρία ακόμη και των πρώτων μηνών του ΣΥΡΙΖΑ ήταν πολύ διδακτική. Κι όμως, δεν έχουμε ξεμπερδέψει τους λογαριασμούς μας με την «διαχείριση» και τον «κυβερνητισμό» που πραγματικά χαντάκωσε την αριστερά... Ποιο είναι το κομβικό ζήτημα εδώ; Είναι η σχέση με το **κράτος. Και η συζήτηση καλά κρατεί:**

Οι **Λάσκος, Παπαδάτος** στην προδημοσίευση του βιβλίου τους γράφουν: «Για πολύ καιρό πριν από τις εκλογές, πολλοί υποστήριξαν ότι το εγχείρημα αυτό –μια αριστερή κυβέρνηση σε ένα καπιταλιστικό κράτος και εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης–, ήταν πρωτότυπο σε τέτοιο βαθμό, ώστε δεν υπήρχαν οι θεωρητικές επεξεργασίες που θα υποδείκνυαν πιθανούς δρόμους. Για άλλους, πάλι, το πρόβλημα ήταν γενικώς ο ευρωκομμουνισμός. Τουλάχιστον όμως μια συγκεκριμένη εκδοχή αυτού του τελευταίου προειδοποιούσε πως, αν περιοριστούμε στο πεδίο του κράτους, ακόμα και υιοθετώντας τη λεγόμενη στρατηγική ρήξης, θα γλιστρήσουμε χωρίς να το καταλάβουμε στη σοσιαλδημοκρατία: εξαιτίας **του ίδιου του βάρους της υλικής υπόστασης του κράτους, η αλλαγή του εσωτερικού στο κράτος συσχετισμού δυνάμεων δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί παρά με τη στήριξη στους αγώνες και τα κινήματα που υπερβαίνουν το κράτος**». (ό.π. Λάσκος, Παπαδάτος, προδημοσίευση)

Αυτή η θέση προωθεί μια αντίληψη που πρακτικά τείνει να αφήνει **«ανέπαφο» το κράτος και τους μηχανισμούς του και να θεωρεί ότι μπορεί να λύσει το πρόβλημα «με την στήριξη στους αγώνες και τα κινήματα»**. Το ερώτημα όμως είναι: **τι γίνεται με το ίδιο το κράτος;** Τους μηχανισμούς καταστολής, τους ιδεολογικούς του μηχανισμούς και τα άπειρα πλοκάμια που το δένουν με το κεφάλαιο και τους μηχανισμούς του ιμπεριαλισμού. Ελπίζουμε στο ίδιο το βιβλίο να δοθούν οι απαντήσεις.

Η ΑΡΚ, πάλι αντιμετωπίζοντας το θέμα της «κρατικοποίησης του ΣΥΡΙΖΑ» θέτει το ζήτημα ως εξής: «Το αριστερό κόμμα είναι η αντίπαλη μορφή στο κράτος, τον ισχυρό πόλο της σχέσης, και η κατεξοχήν μορφή οργάνωσης της αστικής πολιτικής. Ως εκ τούτου η έμφαση της αριστερής, αντικαπιταλιστικής πολιτικής θα πρέπει να είναι **στο δημόσιο χαρακτήρα της πολιτικής και του κράτους, δηλ. στη διαπερατότητα του κράτους από τις ανάγκες και τα συμφέροντα των εργαζόμενων τάξεων**». (ό.π.)

Τέλος, κεντρική θέση στην αναπαραγωγή ενός νέου «αριστερού κυβερνητισμού» χωρίς την παραμικρή κριτική στον προηγούμενο κυβερνητισμό του ΣΥΡΙΖΑ, χωρίς κριτική στις διαχειριστικές αντιλήψεις και αντίθετα με ισχυρά διαχειριστικές πρακτικές στο πλαίσιο του σημερινού κράτους, έχουν τα κείμενα (και η πρακτική) της ΛΑΕ. Στη Διακήρυξή της βάζει για μια ακόμα φορά μπροστά την ανάγκη της «αριστερής κυβέρνησης» με την συνοδεία

ορισμένων **πολύ άτολμων μέτρων εκδημοκρατισμού του σημερινού αστικού κράτους** όπως: «περιορισμένο αριθμό θητειών για τον πρωθυπουργό, τους υπουργούς, τους βουλευτές» (ένα πράγματι πολύ δευτερεύον ζήτημα, στις ΗΠΑ έχουν δύο θητείες για τον Πρόεδρο), «να κοπεί ο ομφάλιος λώρος ιδιοκτητών μεγάλων μέσων ενημέρωσης- πολιτικής εξουσίας» (που μόνο σαν ευχή μπορεί να διαβαστεί), «να αξιοποιηθεί για τις λαϊκές ανάγκες η εκκλησιαστική περιουσία» (και όχι απαλλοτρίωση της εκκλησιαστικής περιουσίας που κρατάει από τα χρυσόβουλα των βυζαντινών αυτοκρατόρων). **Έτσι δεν υπερβαίνει τα όρια μιας δημοκρατικής/εκσυγχρονιστικής εκδοχής της σημερινής κατάστασης.** (Αν και αυτό ακόμα δεν φτάνει να δικαιολογήσει τον συμβιβασμό –ακόμη και την υπερπήφιση αντιδραστικών πολιτικών- στο πλαίσιο των θέσεων κρατικής διαχείρισης που διατηρεί σε Περιφέρειες, ΔΣ Οργανισμών, Ταμεία κλπ).

Η δυνατότητα της «αριστερής διακυβέρνησης» εντός των πλαισίων της κυριαρχίας του κεφαλαίου και της «μεταρρυθμισιμότητας»/«διαπερατότητας του κράτους από τις ανάγκες και τα συμφέροντα των εργαζόμενων τάξεων» **έρχεται σε αντίθεση** όχι μόνο με τον μαρξισμό, αλλά και με την ίδια την **εμπειρία της διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ**. Θεωρητικά δεν υπήρχε καλύτερη περίοδος για μια πολιτική που ο συνδυασμός της δράσης των «κάτω» (κινήματα / αντιστάσεις) και της παρέμβασης από «πάνω» («αριστερή κυβέρνηση») θα μπορούσε να ανοίξει «ρωγμές στο κράτος» για να υπάρξει η «διαπερατότητα» με τα συμφέροντα των εργαζόμενων τάξεων. Στην πράξη όμως **τα πράγματα έγιναν αλλιώς**. Ο ΣΥΡΙΖΑ μπροστά στην κυβέρνηση **-και ακριβώς για να πάρει την κυβέρνηση στα πλαίσια της κοινοβουλευτικής διαδικασίας- έδωσε όρκους πίστης «στην συνέχεια του κράτους»**. Έδωσε εγγυήσεις ότι θα αφήσει άθιχτους τους πιο σκοτεινούς μηχανισμούς του και τοποθετώντας -ανάμεσα στα άλλα- στις ηγεσίες ανθρώπους με την έγκριση ή έστω την ανοχή των μηχανισμών αυτών.

Αν η αριστερά δεν ξεκαθαρίσει τους λογαριασμούς της με την διαχείριση του αστικού κράτους και κατά συνέπεια τον **«αριστερό κυβερνητισμό» θα πηγαίνει από ήττα σε ήττα, αν όχι από τραγωδία σε τραγωδία.**

Το θέμα αυτό θίγουν κάπως πιο ουσιαστικά οι θέσεις της Οργάνωσης Νεολαίας Ριζοσπαστικής Αριστερής Ανασύνθεσης (ΟΝΡΑ) για την πρόσφατη συνδιάσκεψή της: «η απόπειρα για μια κυβέρνηση της αριστεράς, γράφουν, κατέδειξε ακόμα ερωτήματα και προβληματικές αναφορικά με το **κράτος**. (...) **Αναδείχθηκε πλέον και με όρους πολιτικής πρακτικής ότι το κράτος δεν είναι μόνο μια δομή αποτελούμενη από επιμέρους δομές που δημιουργούν και επικαθορίζουν τις θέσεις των υποκειμένων στην βάση της κυρίαρχης αντίληψης.** Είναι και οι ίδιες οι ελίτ που το στελεχώνουν

αυτές που δημιουργούν συνθήκες αναπαραγωγής συγκεκριμένων λογικών και πολιτικών...»..
[x]

Ο προβληματισμός αυτός θέτει με μεγαλύτερη οξυδέρκεια το θέμα του κράτους από ότι ορισμένοι ινστρούχτορες του «μαρξισμού της μεγάλης πολιτικής». Οι απόψεις τους επικοινωνούν περισσότερο με την θέση της ANTAPΣYA ακριβώς για τον **«ενιαίο χαρακτήρα των μηχανισμών εξουσίας, ανεξάρτητα από την ποικιλομορφία των δομών τους..»**.

Ο Δ. Μπελαντής προχωράει πιο βαθιά την κριτική του: **«Ο δρόμος του κυβερνητισμού, γράφει, οδήγησε, είτε σε φάρσες του σοσιαλισμού (όπως τα σοσιαλιστικά κόμματα του Νότου στη δεκαετία του 1980) είτε σε μεγάλες τραγωδίες και μάλιστα αιματηρές, όπως ο Δεκέμβρης, όπως ο Αλιέντε. Η σημερινή κατάληξη στην Ελλάδα ανήκει στις τραγωδίες και μάλιστα τις αιματηρές και αυτό θα φανεί στην πορεία.(...) Ο κυβερνητισμός δεν είναι καθόλου η αποδοχή μιας μεταβατικής κυβέρνησης της Αριστεράς που θα εισάγει σε ρήξη με την αστική τάξη και τον ιμπεριαλισμό φιλεργατικά και φιλοκοινωνικά μέτρα (όπως ήθελε το 4ο Συνέδριο της Κομιντέρν, όπως ήθελε ο Τρότσκι στο «Μεταβατικό πρόγραμμα» του 1938, όπως ήθελε κάποια στιγμή το ΕΑΜ ή ο Αλιέντε κ.ά.) και θα ανοίξει το δρόμο στην σοσιαλιστική ανατροπή. Είναι η πλήρης αποδοχή από την κυβερνητική ή εν δυνάμει κυβερνητική Αριστερά των βασικών επιλογών του αστισμού και η διαχείρισή τους (ό.π. Πέντε καταρρεύσεις..).**

Σε τελική ανάλυση, ο σκληρός πυρήνας του ζητήματος είναι η διαφορά μεταξύ της επαναστατικής και της μεταρρυθμιστικής αντίληψης για το κράτος. **«Η εξουσία των εργαζομένων θα προκύψει ως αποτέλεσμα της επαναστατικής αλλαγής της κοινωνίας»**, λένε οι θέσεις της ANTAPΣYA. **«Δηλαδή της αντικαπιταλιστικής επανάστασης, της συντριβής του κράτους, της αποδέσμευσης από τους ιμπεριαλιστικούς μηχανισμούς, της απαλλοτρίωσης των μέσων παραγωγής και της οικοδόμησης της κυβέρνησης και της εξουσίας των οργάνων του εργατικού και λαϊκού κινήματος, μιας εξουσίας νέου τύπου. Η σημερινή μας τακτική, τα συνθήματα και οι στόχοι μας πρέπει να την εμπεριέχουν -στην συγκρότηση και την προβολή τους-, πρέπει να ορίζονται από την πάλη για αυτή τη νέου τύπου εξουσία των εργαζομένων...»** (Θέσεις για την 3η Συνδιάσκεψη, Θέση 40)

Αυτή η τοποθέτηση δεν «χάνει» από την οπτική της τους περίπλοκους και ιστορικά πρωτότυπους δρόμους μέσα από τους οποίους η ταξική πάλη μπορεί να οδηγήσει στην προσέγγιση της εξουσίας. «Κανείς δεν είναι σε θέση σήμερα να προβλέψει αν, κάτω από συνθήκες οξυμμένης ταξικής πάλης, επαναστατικής κατάστασης και κλονισμού της αστικής

κυριαρχίας, προκύπτει μια κυβέρνηση που θα διακηρύσσει τη ρήξη με τις δυνάμεις του συστήματος πριν από την επανάσταση. Η ιστορία είναι γεμάτη από πρωτότυπους συνδυασμούς της ταξικής πάλης. Σε κάθε περίπτωση, οι επαναστατικές δυνάμεις κρίνουν τη στάση τους και την τακτική τους με γνώμονα την πρόοδο της επαναστατικής διαδικασίας, την προσπάθεια κατάκτησης του συνόλου της εξουσίας...». (ό.π.)

Θα μπορούσαμε να εκφράσουμε την κριτική στον «κυβερνητισμό» και με τα λόγια του Σπύρου Σκαμνέλου: «...θα πρέπει να εξετάσουμε και το εάν εξακολουθεί να έχει νόημα **η αναφορά σε μια «κυβέρνηση της (πραγματικής) Αριστεράς**»... Για να τεθεί ξανά ως ρεαλιστικός στόχος το σύνθημα για «κυβέρνηση της (πραγματικής) Αριστεράς», ως απαραίτητη προϋπόθεση τίθεται σε πρώτη φάση να μπλοκαριστεί η εφαρμογή των συμφωνηθέντων και σε δεύτερη φάση η κυβέρνηση -η όποια κυβέρνηση!- **να πέσει από το κίνημα και να πέσει προς τα αριστερά, από έναν λαό που είναι σε θέση να πάρει τις τύχες του στα δικά του χέρια**. Και θα πρέπει να ομολογήσουμε ότι, για ν' αρχίσουν να υλοποιούνται αυτές οι προϋποθέσεις, έχουμε μπροστά μας δρόμο πολύ και δύσβατο. **Αν όμως κάτι μας έμαθε η εμπειρία του ΣΥΡΙΖΑ είναι ότι δεν υπάρχει τρόπος να κόψουμε δρόμο. Αυτός είναι ο δρόμος, αυτόν θα βαδίσουμε**».[xi]

Μια απόπειρα συμπερασμάτων

Όλη αυτή η πολύ αναλυτική αναφορά -μέρος και αυτή της συζήτησης- έγινε για να έχουμε μία «πανοραμική» εικόνα των προβληματισμών και των ρευμάτων που διαπερνούν αυτή την περίοδο την αριστερά και τους βασικούς κόμβους αυτής της συζήτησης. Από το παρουσιασθέν έμεινε εκτός -για λόγους χώρου και σημασίας- η αναφορά στο ΚΚΕ, που ελπίζουμε να γίνει με ξεχωριστό τρόπο.

Από την εικόνα αυτή και τον τρόπο που οι διάφορες θέσεις και ρεύματα επικοινωνούν, «συνδιαλέγονται» ή «αντιπαρατίθενται» με τις αποφάσεις της 3ης Συνδιάσκεψης της ΑΝΤΑΡΣΥΑ προκύπτουν, πιστεύω, ορισμένα σημαντικά **συμπεράσματα**:

1. Η πολιτική/προγραμματική τομή που επαγγέλθηκε και επιδίωξε η ΑΝΤΑΡΣΥΑ στην Συνδιάσκεψή της είναι απόλυτα αναγκαία όχι μόνο για την ίδια, αλλά για όλη την Αριστερά. Προκύπτει πράγματι ως ανάγκη τόσο από το βάθος της καπιταλιστικής επίθεσης και τις αναγκαίες στρατηγικές απαντήσεις του κινήματος, όσο και από την πολύ μεγάλη διαδικασία «αφομοίωσης» των συμπερασμάτων της ανόδου και της χρεοκοπίας της «ρεφορμιστικής» λύσης ΣΥΡΙΖΑ.

Ο διάλογος που γίνεται **δεν περιορίζεται και δεν έχει στο κέντρο του το θέμα του «μετώπου» της αριστεράς ή άλλου**. Αυτό ισχύει στα μυαλά ορισμένων, όχι στην ζωή. Έχει στο κέντρο του τα **μεγάλα ζητήματα της αριστεράς της εποχής μας**, όπως αυτά που αναφέρθηκαν και άλλα (εθνικό-διεθνικό, αντιιμπεριαλιστικό και αντικαπιταλιστικό-ταξικό, παραγωγική ανασυγκρότηση του καπιταλισμού ή σύγκρουση με τις εκμεταλλευτικές παραγωγικές σχέσεις κλπ).

Η έκβαση αυτού του διαλόγου –προφανώς σε συνδυασμό με τις κοινωνικές διεργασίες που θα πυροδοτήσουν οι επερχόμενες μάχες κατά της κυβέρνησης και του μνημονίου της– **θα κρίνουν την κατεύθυνση** που θα πάρουν αυτές οι διεργασίες και τελικά τον χαρακτήρα του κοινωνικού και πολιτικού «μετώπου» που θα οικοδομηθεί και **όχι ανάποδα** (φτιάχνουμε το «μέτωπο» και θα δούμε τι λέει!).

Θα κριθεί δηλαδή το αν θα υπάρξει μια **ανασύνθεση της αριστεράς σε αντικαπιταλιστική αντιιμπεριαλιστική κατεύθυνση** με ηγεμονία των επαναστατικών και σύγχρονων κομμουνιστικών αντιλήψεων στο δρόμο για το αντικαπιταλιστικό μέτωπο/πόλο ή αν θα υπάρξει μία αναπαραγωγή **νέων και παλιών ρεφορμιστικών αντιλήψεων** που αντικειμενικά καθηλώνουν την σκέψη και την δράση στα αδιέξοδα προηγούμενα όρια. Για να το θέσουμε με άλλα λόγια κρίνεται αν θα προχωρήσουμε στην **«αναγκαία «αποσυριζοποίηση» της Αριστεράς [xii]** σήμερα» ή σε μια «επανασυριζοποίηση» αναζητώντας τον αρχικό «πρωτοσύριζα» που προδόθηκε και χάθηκε.

Οι δύο αυτές αντιλήψεις είναι μεταξύ τους ασύμβατες. Δεν μπορεί να υπάρξει «μέσος όρος». Στο οποίο μέτωπο ή πολιτική συνεργασία υπάρξει είτε θα επικρατήσει η αντικαπιταλιστική αντιιμπεριαλιστική είτε η διαχειριστική, νεοκυβερνητική, εντός ΕΕ λογική. Η μάχη για την ηγεμονία υπάρχει και αναπτύσσεται σε μεγαλύτερη έκταση και βάθος από ό,τι πριν και αυτό είναι προχώρημα και όχι οπισθοχώρηση. Για αυτό αξίζει να δώσουμε αυτή τη μάχη με συνεκτικό και ενωτικό τρόπο.

2. Όπως φάνηκε, πιστεύω, από την μέχρι τώρα παρουσίαση, **αυτές οι δύο τάσεις ξεχωρίζουν όλο και πιο πολύ στον δημόσιο διάλογο**. Υπάρχουν ρεύματα και αγωνιστές προερχόμενα από τον ΣΥΡΙΖΑ, το ΚΚΕ και την ΛΑΕ που **τείνουν να «σπάσουν το όριο»** των νέων και παλιών ρεφορμιστικών αντιλήψεων και αυταπατών και αναζητούν σε κατεύθυνση ανατρεπτική αντικαπιταλιστική. Και υπάρχουν τάσεις και ρεύματα που **τείνουν να αναπαράγουν τα παλιά στερεότυπα**, να μένουν στα πλαίσιά τους, να μην προχωρούν στην αναγκαία τομή. Χωρίς, βέβαια, να παραγνωρίζουμε το γεγονός ότι **εξακολουθεί να**

υπάρχει μεγάλη κινητικότητα και ώσμωση ανάμεσα στα διάφορα ρεύματα και οι απόψεις δεν έχουν κατασταλάξει, ούτε θα κατασταλάξουν εύκολα.

Αυτός ήταν ο λόγος που το κείμενο συμβολής του NAP στην Συνδιάσκεψη της ANTAPΣYA σημείωνε ότι: «Το δίπολο **πρέπει ή δεν πρέπει να «συμμαχήσουμε με τους ρεφορμιστές» είναι, κατά τη γνώμη μας, λάθος**. Τόσο οι αντιλήψεις που συμπεριφέρονται σεχταριστικά απέναντι σε αυτή την διεργασία και δεν αναζητούν δρόμους επικοινωνίας, συνεργασίας και τελικά αντικαπιταλιστικού μετώπου, είτε αυτές που είναι έτοιμες να εγκαταλείψουν ουσιώδη ζητήματα του αντικαπιταλιστικού προγράμματος στο όνομα της «συμμαχίας», είναι αναποτελεσματικές»[xiii]. **Ακριβώς γιατί πρέπει να διακρίνουμε και όχι να τσουβαλιάσουμε τις ριζοσπαστικές τάσεις** που τείνουν να σπάσουν το «ρεφορμιστικό περίβλημα» από εκείνες που μας γυρίζουν πίσω στα παλιά.

Για τον ίδιο λόγο είναι σωστή η θέση της Πολιτικής Απόφασης της ANTAPΣYA που δεν βλέπει σαν «κρίκο» της απεύθυνσής μας γενικά τον «ρεφορμισμό», αλλά σημείωνε ότι «υπάρχουν, ωστόσο, οργανωμένες δυνάμεις και συλλογικότητες και κυρίως χιλιάδες αγωνιστές και αγωνίστριες, ανένταχτοι ή και ενταγμένοι στα ρεφορμιστικά κόμματα που αναζητούν και αγωνιούν για μια **πραγματική μάχη για την ανατροπή της επίθεσης, για μια ενωτική αντικαπιταλιστική προοπτική**. Υπάρχουν, επίσης, ορισμένες οργανωμένες δυνάμεις και συλλογικότητες που προγραμματικά αποδέχονται και συμφωνούν με θέσεις του αντικαπιταλιστικού προγράμματος, χωρίς όμως να έχουν έως τώρα δεσμευτεί σε μια συνολική μετωπική πολιτική προσπάθεια και με τις οποίες η ANTAPΣYA αναπτύσσει ήδη κοινή δράση». (Πολιτική Απόφαση..οπ)

Αυτές οι θέσεις δεν είναι «άτολμες» όπως προβλήθηκε από ορισμένες πλευρές. Τόλμη σημαίνει να έχουμε θεμελιωμένη **εκτίμηση** για τον ρόλο, τη στάση και την πορεία διαμόρφωσης των ρευμάτων και των δυνάμεων στην κοινωνία και τη αριστερά, και με **βάση αυτήν, να διαμορφώνουμε μια ενεργητική γραμμή παρέμβασης**, μακριά από νέες αυταπάτες που οδηγούν σε μισόλογα και αδιάφορα μέσο όρο αντιτιθέμενων απόψεων.

3. Και τέλος: Το κέρδισμα δυνάμεων, η «ανασύνθεση» σε αντικαπιταλιστική / αντιιμπεριαλιστική κατεύθυνση με επαναστατική ηγεμονία δεν είναι απλά και μόνο θέμα θέσεων. **Αν θέλουμε να παρέμβουμε και να βρεθούμε σε κοινό βηματισμό με χιλιάδες άλλους αγωνιστές -και εμείς θέλουμε με όλη μας την δύναμη- πρέπει:** α) Πριν από όλα και πάνω από όλα να έχουμε **πρωτοπόρα στάση στην ταξική πάλη** και τους αγώνες, ώστε να ερχόμαστε σε επαφή με τις πιο πρωτοπόρες κοινωνικά τάξεις- ειδικά της εργατικής νεολαίας, που το κέρδισμά τους μπορεί και πρέπει να αλλάξει όχι μόνο την

ΑΝΤΑΡΣΥΑ, αλλά και συνολικά την αριστερά β) **Να δώσουμε τη μάχη για την ανάπτυξη, την ενίσχυση, και τον μετασχηματισμό της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, ώστε να αποτελέσει πραγματικό πόλο έλξης χιλιάδων νέων αγωνιστών.** Η πολιτική βασίζεται στην σκληρή φράση «**συσχετισμός δυνάμεων**». Έξω από αυτό, έξω από την κοινωνική βάση και την οργάνωσή της δεν μπορούμε να έχουμε φιλοδοξίες, και γ) Χρειάζεται **ενεργητική παρέμβαση στις εξελίξεις στην αριστερά, από την σκοπιά των θέσεών μας.** Δεν φοβόμαστε, δεν «αποφεύγουμε» την ώσμωση και τους «μπελάδες» της. Αντίθετα **οικοδομούμε δεσμούς εμπιστοσύνης και «χώρους» κοινής δράσης γιατί χωρίς αυτούς, με αψ' υψηλού κριτική και από μακριά υποδείξεις δεν πρόκειται να κερδίσουμε κανέναν!** Η δράση μας στην Περιφέρεια Αττικής, ή στο πρόσφατο συνέδριο της ΓΣΕΕ δείχνουν ότι στη πράξη όλο και πιο ώριμα βαδίζουμε σε αυτόν τον δρόμο. Η 3η Συνδιάσκεψη περιγράφει αναλυτικά αυτούς τους δρόμους και δίνει το έναυσμα για να προχωρήσουμε.

Αντώνης Δραγανίγος, μέλος της ΠΕ του ΝΑΡ για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση και της ΚΣΕ της ΑΝΤΑΡΣΥΑ

Παραπομπές-Σημειώσεις

[i] «Πολιτική Απόφαση 3ης Συνδιάσκεψης» Θέση 11

[ii] Η. Ιωακείμογλου: «ΛΑΕ: τι πρόγραμμα χρειαζόμαστε» 1.03.2016

[iii] «Για την φυσιογνωμία και τα στοιχεία του προγράμματος της ΑΡΚ (Εισήγηση για την 2η Συνδιάσκεψη)» 15.03.6

[iv] Δ. Μπελαντής «Πέντε καταρρεύσεις σε μία νύχτα. Το τέλος του ιστορικού ΣΥΡΙΖΑ».

[v] «Διακήρυξη της ΛΑΕ ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΤΩΡΑ «ΑΝΑΤΡΟΠΗ - ΓΙΑ ΤΙ; - ΜΕ ΠΟΙΟΥΣ; - ΠΩΣ;»
25.02.2016

[vi] «Θέσεις για την 3η Συνδιάσκεψη της ΑΝΤΑΡΣΥΑ» Θέση 13

[vii] «Το φάντασμα του 1989, το καλοκαίρι του 2015» Χ. Λάσκος-Δ. Παπαδάτος
(προδημοσίευση)

[viii] «Συμβολή μελών ΛΑΕ ενόψει της ιδρυτικής της Συνδιάσκεψης»

[ix] Γ. Μυλωνάς «Ορισμένες παρατηρήσεις και σκέψεις πάνω στην διακήρυξη της ΛΑΕ»

[x] ΟΝΡΑ ΑΝΑΣΥΝΘΕΣΗ: «Κείμενο Πολιτικής Εισήγησης στην Πανελλαδική Ιδρυτική Διαδικασία» Δεκέμβρης 2015

[xi] Σ. Σκαμνέλος «Μπροστά σε έναν νέο κύκλο κοινωνικών αγώνων»

[xii] Δ. Μπελαντής «Για την αποσυριζοποίηση της αριστεράς»

[xiii] Κείμενο Συμβολής του ΝΑΡ στην 3η Συνδιάσκεψη της ΑΝΤΑΡΣΥΑ

Πηγή: **narnet.gr**